

2

3 **Poliittinen ohjelma 2.0**

4

5 **Vihreä tehtävä 2010-2014****Sisällysluettelo**

Monipuolisempi ympäristö, parempi ilmasto.....	1
Työ ja talous: Vihreä laatuyliteiskunta.....	3
Tieto, talous ja tekijänoikeudet	4
Ihmiset: Enemmän ja parempia vuosia	5
Talous tasapainoon vihreillä veroilla.....	7
Vihreä verouudistus	7
Peruspalveluiden rahoitus.....	7
Ulkopolitiikka.....	8

6

7 Talousvaikeudet, ilmastokriisi ja väestön ikääntyminen tekevät poliittisesta lähitulevaisuudesta
8 haasteellisen. Huoltosuhde heikkenee, samalla kun pitäisi kuluttaa vähemmän ja kasvattaa
9 tuottavuutta. Ilmastopäästöt ja energiankulutus on saatettava pysyvästi laskevalle uralle, mutta sen
10 ohessa on huolehdittava perusturvan, terveystalvaiden ja koulutuksen rahoituksesta. Tarvitaan
11 vihreää politiikkaa.

12

13 Vihreiden tavoitteena on oikeudenmukaisempi ja ekologisempi yhteiskunta, jossa ihmisillä on
14 paremmat mahdollisuudet vaikuttaa ympäristöönsä ja omaan elämäänsä, ja toteuttaa omia
15 mahdollisuuksiaan. Tavoitteen toteutuminen edellyttää kulutuksen, tuotannon, verotuksen ja
16 työelämän vihreää peruskorjausta sekä tinkimätöntä työtä yhdenvertaisuuden turvaamiseksi ja
17 talousjärjestelmän inhimillisten vinoutumien poistamiseksi.

18

19 ***Monipuolisempi ympäristö, parempi ilmasto***

20

21 Ilmastokriisi on kestäättömän elämäntavan kuumiin, muttei ainut oire. Maapallon tarjoamat
22 välttämättömät ekosysteemipalvelut kuten puhdas vesi, monimuotoinen luonto, leuto ilmakedä,
23 kalakannat ja luonnonvarat ovat uhattuina. Vihreä politiikka huomioi luonnon ja ympäristön
24 kestävyuden kaikkialla, puhutaan sitten työstä, asumisesta, kulutuksesta, liikkumisesta tai
25 lämmityksestä.

26

27 Tarvitsemme bioenergiaa, kotimaisella osaamisella tuotettua maalämpöä, tuulivoimaa, pellettejä,
28 biokaasua ja metsähaketta. Syöttötariffi eli takuuhintajärjestelmä on ulotettava koskemaan kaikkea
29 uusiutuvaa energiaa. Myös pienten voimaloiden, esimerkiksi maatiloiden biokaasulaitosten, on
30 saatava myydä sähköä kantaverkkoon. Hajautettu tuotanto tuo sähkömarkkinoille kaivattua
31 kilpailua.

32 - Uusien pientalojen öljylämmitys ja suora sähkölämmitys on kiellettävä.

33 - Vanhoja on korvattava lämpöpumpuilla, pelleteillä ym. Tähän on myönnettävä
34 investointitukia.

35 - Uusiutuvan energian koulutusta ja tutkimusta on lisättävä.

36 - Investointitukia kokeellisille hankkeille on lisättävä.

37 - Turpeenpoltosta on luovuttava

38 - Uusien hiilivoimaloiden rakentamiselle on säädettävä kielto, tai ainakin erityislupamenettely

39 - Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen on varmistettava

40 - On panostettava perinnebiotooppeihin; miksi tuoda lampaita maapallon toiselta puolelta,
41 kun villaa kasvaa myös kotimaassa, samalla kun eläimet parturoivat niittyjä päiväperhosten
42 elinympäristöksi?
43

44 Lisäksi tarvitsemme älykkäitä sähköverkkoja, jotka osaavat ottaa vastaan talomme katolla pyörivän
45 tuulivoiman tuottaman hukkaenergian. Tarvitsemme lisää junia, jotka kulkevat nopeammin, ja
46 tarvitsemme sähköautoja kattamaan kuljetustarpeen siellä, minne bussit ja junat eivät kulje.
47

48 Vihreän talouden ja puhtaan teknologian alat ovat vahvassa kasvussa maailmalla. Valtiovallan
49 tukemat investoinnit energiatehokkuuteen, uusiutuvaan energiaan ja raiteisiin luovat uusia
50 työpaikkoja ja yrittämisen mahdollisuuksia. Suomen on oltava vihreän talouden edelläkävijä. Vihreä
51 talous on palveluvaltainen, energiatehokas ja säästeliäs. Se tuottaa parempaa elämää paremmassa
52 ympäristössä.
53

54 Uusi energiateknologia on vahvassa kasvussa maailmalla. Suomen pitää korkean teknologian
55 maana olla johdossa tällä kasvualueella. Uusiutuvasta energiasta tulee sitä kannattavampaa, mitä
56 useammat maat siirtyvät sitä käyttämään. Kotimaassa noudatettavien normien käyttöönottoa on
57 ajettava myös EU:ssa. Suomen pitää säätää päästövähennyksiä aikataulutettava ilmastolaki, jossa
58 selkeästi määritellään sitova neljän prosentin vuosittainen päästövähennysvaatimus. Tämä takaa,
59 että pitkän aikavälin tavoitteet myös toteutuvat. Samalla on pyrittävä siihen, että ilmastolain
60 tavoitteet muotoutuvat yleiseurooppalaiseksi normiksi.
61

62 Energiatehokasta, mutta silti kannattavaa taloutta voidaan ja pitää edistää lukuisin käytännön
63 toimin:

- 64 - Kodinkoneiden energiankulutusnormit
- 65 - Reaaliaikainen sähkön, veden ja lämmön kulutuksen mittaus joka kotiin
- 66 - Matalaenergia- ja passiivitalot
- 67 - Korjausrakentamisen energiatehokkuusnormit
- 68 - Teollisuuden prosesseissa on edelleen kannattavia energiatehokkuusinvestointeja tekemättä
- 69 - Älykäs sähköverkko tasaa kulutushuippuja ja vähentää varakapasiteetin tarvetta
- 70 - Liikenneinvestointien pääosa on kohdistettava raiteisiin. Vihreän liikennepolitiikan
71 tavoitteena on, että raideliikenne tekee Suomen sisäiset lentoreitit kannattamattomiksi.
- 72 - Kaupunkiseuduilla tiivistyvä yhdyskuntarakenne ja parantuva joukkoliikenne tekevät
73 kävelyä, pyöräilyä ja raideliikenteestä suosituimman vaihtoehdon.
- 74 - Kaupunkien ulkopuolella sähköautot ja muut vähäpäästöiset autot yleistyvät. Niiden
75 kehitystyöhön ja käyttöönottoon tarvitaan julkista tukea.
- 76 - Hitaasti hajoavan jätteen tuottaminen on tehtävä kannattamattomaksi, korjaaminen,
77 uudelleenkäyttö ja kierrätys on taas tehtävä edulliseksi ja käteväksi.
- 78 - Jätevero on ulotettava koskemaan yksityisiä kaatopaikkoja.
79

80 Koko tuotanto on muutettava energiapihimmäksi. Tähän tulee kannustaa niin verotuksella kuin
81 lisäämällä kuluttajien tietoisuutta ympäristövaikutuksista - esimerkiksi erilaisin pakkausmerkinnöin.
82

83 Itämeren ja muiden vesistöjen suojelemiseksi on puututtava maatalouden päästöihin. Maataloutta on
84 kannustettava nykyistä ekologisempaan tuotantoon. Maatalouden ympäristötukijärjestelmä on
85 uudistettava. Tukitoimet tulee sitoa käytäntöihin, jotka todistetusti vähentävät ravinnekuormitusta.
86 Tukea tulee myöntää ympäristön kannalta vaikuttavimmille toimille. Vesivoimaa ei tule rakentaa
87 lisää, mutta olemassa olevien voimaloiden toimintaa voidaan tehostaa. Joitakin virtavesiluonnon
88 kannalta kaikkein haitallisimpia vesivoimaloita voidaan jopa purkaa.
89

90 Eläinten oikeudet turvaavaa lainsäädäntöä on vahvistettava ja valvontaa tehostettava. Myös
91 tuotantoeläimillä on oltava mahdollisuus lajityypilliseen käyttäytymiseen. Turkistarhaus on

92 siirtymäajan jälkeen kiellettävä.

93

94 Vihreiden mielestä metsien rooli elinkeinona, energialähteenä ja virkistys- ja suojelualueina on
95 yhdistettävissä. Laaja ojitus on muuttanut suomalaiset suot hiilinieluista päästöjen lähteiksi. Samalla
96 on tuhottu laajoja ekosysteemejä. Uusia luonnontilaisia soita ei pidä enää ottaa turvetuotannon
97 käyttöön. Jäljellä olevan suoluonnon suojelua on lisättävä ja ojitettuja soita on ennallistettava.
98 Metsäenergian käyttöä tulee voimakkaasti lisätä ja hakevoimaloille on saatava syöttötariffit.

99

100 Paperin käyttö maailmalla vähenee, samalla kun metsäteollisuus siirtää toimintaansa maihin, jossa
101 raaka-aine kasvaa nopeammin. Metsätalouden kriisi pitää ratkaista siten, että tuotannon
102 painopistettä siirretään vihreän metsäohjelman mukaisesti alkutuotannosta jalostukseen.
103 Puunkäytön tavoitteena tulee olla monipuolistaminen ja jalostusasteen nosto: ei vain paperia, vaan
104 myös kirjoja, lääkkeitä, biomuoveja, taloja ja huonekaluja. Metsien käytössä on siirryttävä
105 mahdollisuuksien mukaan valikoivaan metsätalouteen, eli puun korjaamiseen eri ikäisenä, samalla
106 niin, että metsien monimuotoisuus lisääntyy ja eliöstö voi paremmin. Metsistä pitää löytyä nykyistä
107 enemmän mustikoita ja metsoja, vähemmän hakkuu-aukeita.

108

109 Metsiensuojelua on lisättävä. Kansalliseksi tavoitteeksi on asetettava, että vähintään noin 10
110 prosenttia metsämaasta suojellaan myös Oulu-Joensuu -linjan eteläpuolella. Tavoitteen
111 saavuttamiseksi talousmetsät on palautettava nykyistä monimuotoisemmiksi. Maanomistajille on
112 taattava suojelusta riittävä korvaus.

113

114 ***Työ ja talous: Vihreä laatuyhteiskunta***

115

116 Niillä elämänalueilla, joilla valtion osallistuminen taloudelliseen toimintaan (esimerkiksi
117 omistamalla yrityksiä) on mielekästä tai välttämätöntä, valtion on noudatettava selkeää
118 omistajapolitiikkaa ja lähettävä siitä, että yritystoiminnalla pitää olla muitakin tavoitteita kuin
119 omistajan vaurastuttaminen.

120

121 Valtionyhtiöiden on huomioitava myös luontoarvot, työllisyys ja huoltovarmuuteen liittyvät
122 kysymykset. Luonnonvarat ovat monella tavalla yhteisiä silloinkin, kun ne ovat yksityisessä
123 omistuksessa, ja varsinkin silloin, kun valtion omistama yritys hallinnoi niitä. Puut voivat olla
124 yksityisomistuksessa, mutta maisema kuuluu kaikille.

125

126 Teollisen määräyhteiskunnan sijaan tarvitsemme pienien ja keskisuurten yritysten varaan
127 rakentuvan vihreän laatuyhteiskunnan. Tavaroita tarvitaan vähemmän, jos ne ovat laadukkaampia ja
128 kestävätkä pidempään. Kertakäyttötavaroiden sijaan tarvitsemme kierrätystä ja kestävyyttä.

129

130 Yrittäjien sosiaaliturvasta on huolehdittava, samalla kun on huomioitava että on sellaisiakin
131 yrityksiä, joissa yrittäjä toimii osa-aikaisesti, saaden osan elannostaan muualta. Yrittäjäksi
132 ryhtymistä on helpotettava keventämällä byrokratiaa ja yksinkertaistamalla pienimpien yritysten
133 kirjanpitoa. Näin myös monen maahanmuuttajan alkutaival helpottuu, samalla kun kulmabaarissa
134 tarjotaan maukkaampaa tofua,

135

136 Talouselämän muutokset heijastuvat työelämään monin tavoin. Elinikäiset työsuhteet vähenevät,
137 samalla kun lyhytkestoiset ja epätyypilliset työsuhteet ovat muuttumassa yhä tyypillisemmiksi.
138 Vihreiden perustulomallin tavoitteena on uudistaa perusturvaa siten, että se vastaa nykyaikaisia
139 työelämän käytäntöjä. Perustulo takaa kannustavalla tavalla kaikille minimitoimeentulon, ja sopii
140 ratkaisuksi paitsi kaupunkien epätyypillistyville työmarkkinoille, myös maaseudulle, jossa
141 toimeentulo koostuu useista pienistä puroista, kuten viljelystä, metsätaloudesta, matkailusta,

142 käsitöistä ja tulevaisuudessa myös hajautetusta energiantuotannosta. Lisäksi uuden työn tekijöiden
143 oikeuksia on kehitettävä muillakin tavoilla. Nykyinen järjestelmä kaipaa mielestämme ainakin
144 seuraavia uudistuksia:

- 145
- 146 - Perusturvan yhtenäistäminen
- 147 - Työmarkkinatuen ja peruspäivärahan korotus, ettei toimeentulotukea tarvitse käyttää
148 tarveharkintaisena piiloperustulona. Tukia on nostettava, vaikka ei olisikaan samalla varaa
149 nostaa ansioturva
- 150 - Puolison tulojen vaikutuksen purkaminen erilaisiin etuuksiin
- 151 - Toimeentulotuen saamiseen liittyvän kontrollin purkaminen
- 152 - Toimeentulotuen perusosan maksaminen on siirrettävä kunnilta Kelaan
- 153 - Karensiajoista luopuminen ja ansiomahdollisuuksien kehittäminen siten, että minkä tahansa
154 työn vastaanottaminen on tuntuvasti kannattavampaa kuin nykyisin
- 155 - Ansiosidonnaiselle pitää päästä nykyistä lyhyemmällä työpätkällä
- 156 - Perusturvan uudistuksen lisäksi myös työlainsäädäntöä on päivitettävä ajan tasalle.
157 Työnantajien on liian helppoa kiertää työntekijöille taattuja oikeuksia käyttämällä
158 epäsäännöllistä työvoimaa, joilla näitä oikeuksia ei ole
- 159 - Myös palkkioista on maksettava eläkkeet
- 160 - Varallaolokorvaukset tapauksissa, joissa työn teettäjä odottaa työntekijän olevan
161 käytettävissä tarvittaessa
- 162 - Perusturva on kehitettävä siten, että ihmisten siirtyessä elämäntilanteesta toiseen tuet eivät
163 katkea
- 164 - Sijaisille, osa-aikaisille ja määräaikaisille työntekijöille sekä apurahalla eläville
165 mahdollisimman samanlaiset edut kuin kiinteässä kuin työsuhteessa oleville
- 166 - Alihankkijoille on pitkäkestoisemmissa yhteistyösuhteissa taattava sama turva kuin
167 vakinaiselle työvoimalle
- 168 - Vihreiden on pyrittävä aktivoitumaan myös ay-liikkeessä, ja samalla pyrittävä vaikuttamaan
169 niihin sisältäpäin siten, että vihreät uudistukset saavat lisää kannatusta.

170

171 Vihreässä Suomessa hyvinvointi ulottuu myös taajamien ulkopuolelle. Puhdas luonto ja elävä
172 maaseutu tarjoavat hyvät edellytykset luontomatkailulle ja seikkailulomille, luomutuotanto ja
173 erikoistunut maataloustuotanto tarjoavat lähiruokaa taajamiin ja hajautettu energiatuotanto työllistää
174 jatkossa yhä useampia. Vihreiden pienyrittäjämysteinen elinkeinopolitiikka ja perustulo
175 mahdollistavat elämän myös pienemmissä kunnissa, ja hajautettu ekologinen energiatuotanto
176 tarjoaa uusia ansaintamahdollisuuksia myös ratikkareittien ulkopuolella. Konkreettisia
177 aluepoliittisia keinoja ovat

- 178 - Nopeat ratayhteydet
- 179 - Nopeat tietoliikenneyhteydet
- 180 - Hajautettu energiantuotanto
- 181 - Alueiden omien resurssien tehokkaampi hyödyntäminen hajasijoituksen sijasta

182

183 Tieto, talous ja tekijänoikeudet

184

185 Tiedon avoin saatavuus on demokratian paras tae. Sen vuoksi tiedon on oltava mahdollisimman
186 laajalti kaikkien saatavissa. Kansalaisten sivistykselliset perusoikeudet on taattava myös
187 digitaalisessa ympäristössä.

188

189 Aineettomat oikeudet ovat monellakin tavalla uuden yhteiskunnan politiikan keskiössä. Ne
190 määrittävät työn, teoksen tai keksinnön tekijän oikeudet työnsä tuloksiin ja samalla asettavat
191 puitteet alihankintaketjujen toiminnalle.

192

193 Työsuhteiden epätyypillistyessä aineettomat oikeudet muodostavat kentän, jolla työntekijä ja
194 työnantaja keskustelevat eduistaan. Oikeuksista sovittaessa on varmistettava sekä tekijän oikeudet,
195 kuluttajan mahdollisuudet, että tietotalouden toimintaedellytykset.

196

197 Aineettomat oikeudet jakautuvat patentti- ja tekijänoikeuksiin. Patentit suojelevat keksintöjä,
198 tekijänoikeudet teoksia. Lainsäädäntö laahaa kuitenkin tietoyhteiskunnan verran ajastaan jäljessä,
199 sillä teosoikeuksissa taideteokset ja kaupallisiksi tuotteiksi tarkoitettut tietokoneohjelmat ovat
200 samalla viivalla. Vihreiden ehdotus toimivammaksi jaotteluksi on:

201

202 Patenttioikeudet, kuten nykyisin, rajattuna kuitenkin niin, ettei eloperäisiä yhdistelmiä voi
203 patentoida (esim. geenipatentit)

204 - Patentin voimassaoloaika pitää lyhentää, jos patentoitu keksintö ei päädy tuotantoon. Näin
205 voidaan estää esimerkiksi lääketutkimuksessa yleinen miinoittaminen, jossa tietyn kohteen
206 ympäriltä patentoidaan kaikki mahdollinen sen estämiseksi, etteivät kilpailijat pääse
207 edistämään omia tutkimuksiaan.

208 - Tietyissä tilanteissa patenttioikeudet on voitava myös murtaa, kuten silloin, kun jonkun
209 maan kansalaisten terveys tai elämä on uhattuna ja patenttioikeudet tekevät lääkkeiden
210 saamisen mahdottomaksi.

211

212 2. Innovaatio-oikeudet, joihin lukeutuvat kaupallisesti hyödynnettävät teokset, kuten ohjelmistot,
213 sekä sellaiset patenttioikeuksien piiriin lukeutuneet keksinnöt, jotka eivät vaadi erillistä valmistusta

214 - Innovaatio-oikeuksien voimassaoloaika on lyhyt

215 - Työsuhteolettaman voimassaolo on rajoitettava vain innovaatio-oikeuksiin

216

217 3. Teosoikeudet, jotka kattavat erilaiset taiteellista työtä edellyttävät ainutkertaiset teokset,
218 journalistiset tuotteet sekä käsityöläisten valmistamat esineet. Teoksien oikeuksia ei voi siirtää
219 toiselle eikä niitä voida esittää ilman tekijän lupaa

220 - Poikkeuksena kollektiiviseen muistiin olennaisesti liittyvät arkistot, kuten aiemmin esitetyt tv-
221 ohjelmat ja jo julkaistut sanomalehtien numerot, joiden esittäminen netissä on vapaata elleivät
222 tekijät erikseen kiellä esittämistä

223 - Teosoikeudet voidaan säätää ikuisiksi, mutta kuitenkin niin, että tekijän kuoltua ne siirtyvät
224 julkiselle taholle, joka palauttaa saamansa tekijänoikeuskorvaukset taiteellisen tuotannon
225 rahoittamiseen

226

227 ***Ihmiset: Enemmän ja parempia vuosia***

228

229 Vihreän politiikan tavoitteena on laadukkaampi elämä paremmassa ympäristössä ja lempeämmässä
230 yhteiskunnassa. Se edellyttää eri ikävaiheiden parempaa resurssointia, yhteiskunnallisen,
231 sukupuolisen ja etnisen tasa-arvon kehittämistä ja erityisryhmien tehokasta tukemista. Jokaisen on
232 iästään ja taustastaan riippumatta voitava toteuttaa omia mahdollisuuksiaan, vaikuttaa itse omaan
233 kohtaloonsa ja elää täyttä elämää.

234

235 Valtion- ja kuntatalouden säästöjä säästöjä ei saa aloittaa lapsista ja nuorista. Yhdenkään lapsen ei
236 pitäisi elää köyhyydessä, eikä vanhempien tulotaso saa vaikuttaa siihen, minkälaiset mahdollisuudet
237 kasvavalle lapselle aukeavat. Tarvitaan -

238 - Lapsiperheiden kohdennettua tukemista

239 - Lisää hiekkaa ja nurmikkoa, vähemmän asfalttia

240 - Eri päivähoitomuotojen tutkimista ja kokeilemista

241 - Uusia ja parempia tapoja työn ja perheen yhdistämiseen

- 242 - Epättyypillisissä työsuhteissa olevien vanhempien tukemista lapsen sairastaessa
- 243 - Autoilun rajoittamista alueilla, joilla asuu paljon lapsia
- 244 - Pienempiä opetus- ja päivähoitoryhmiä, joista on säädettävä lailla
- 245 - Yksinhuoltajien kannustavaa tukemista siten, että myös työssäkäynti kannattaa
- 246 - Etävanhempien aseman arviointia ja tukemista

247
248 Koulutus on suunniteltava siten, että se avartaa mahdollisuuksia valita, mutta ei pakota siihen.
249 Tulevasta taloudellisesta menestyksestä ei saa joutua kantamaan vastuuta jo peruskoululaisena.
250 Erityisnuorisotyöhön on panostettava paitsi nuorten itsensä takia, myös siksi, että jos pienempiin
251 ongelmiin voidaan puuttua, isompia ei välttämättä tule. On paljon halvempaa panostaa ennalta
252 ehkäisevään nuorisopsykiatriaan nyt kuin hoitaa raskaita mielenterveysongelmia myöhemmin.

253
254 Samaa periaatetta on noudatettava kaikessa terveydenhuollossa myös muiden ikäryhmien osalta.
255 Säästäminen ennalta ehkäisevässä hoidossa lisää kustannuksia varsinaisessa terveyshuollossa.
256 Suurkirurgia on paljon kalliimpaa kuin hampaiden paikkaaminen ajoissa. On mielekkäämpää ja
257 edullisempää hoitaa terveyttä, kuin lisääntyviä sairauksia.

258
259 Peruskouluissa voidaan luopua toisen kotimaisen kielen pakollisesta opetuksesta.
260 Tunnustuksellisesta uskonnonopetuksesta on luovuttava monipuolisen erilaisten katsomuksien
261 perusteita valottavan opetuksen hyväksi. Koulutuksessa on keskityttävä yleissivistäviin päämääriin
262 ja täysivaltaisen kansalaisuuden kannalta välttämättömien tietojen ja taitojen hallintaan
263 ammatillisten valmiuksien kehittämisen lisäksi.

264
265 Korkeakouluissa on jatkossa keskityttävä perustehtäviin, tutkimukseen ja opetukseen, kasvavan
266 hallinnon sijasta. Uudet ihmiskuntaa hyödyttävät innovaatiot eivät synny laitoskokouksissa,
267 vaan laboratorioissa, kirjastoissa ja kammioissa. Hallinnon määrärahoja on leikattava
268 perustutkimuksen hyväksi.

269
270 Vanhustenhoidossa on pyrittävä siihen, että ihmisen toimijuus säilyy elämä loppumetreille saakka.
271 Kotipaikkakunta ei saa vaikuttaa vanhenevan ihmisen tarvitseman hoidon laatuun. Yli 85-
272 vuotiaiden ihmisten hoitokulut on siirrettävä kunnilta valtiolle. Kuntien ja valtion työnjako on
273 muutenkin avattava kriittiselle tarkastelulle.

274
275 Katsomusten markkinoilla vihreät noudattavat sallivaa linjaa. Maailmankatsomuksen ja uskonnon
276 vapautta on puolustettava, monikulttuurisessa yhteiskunnassa valtion tulee kohdella kaikkia
277 uskonnollisia yhteisöjä tasaveroisesti ja valtion erityissuhde kahteen uskonnolliseen yhdyskuntaan
278 on lopetettava. Kuitenkaan väärän suvaitsevaisuuden nimissä ei tule hyväksyä ihmisoikeuksien
279 loukkaamista, ja kaikilta tulee vaatia yhtäläistä muiden arvostamista.

280
281 Sukupuolten vastakkainasetteluiden aika on ohi. Tilalle tarvitaan aitoa samanarvoisuutta: se on
282 sukupuolten yhteisen edun mukaista. Miesten ja naisten on hyvä tarkastella asioita myös toistensa
283 tulokulmasta. Vanhemmuuden kustannukset on jaettavat tasapuolisemmin eri työnantajien kesken,
284 ja vanhempainvapaalle jääminen on oltava oikeus sukupuoleen katsomatta. Konkreettisena
285 päämääränä vihreät ajavat 5+5+5 -mallia.

286
287 Vihreät kannattavat sukupuolineutraalia avioliittolakia, ja muidenkin sukupuoleen tai sukupuoliseen
288 suuntautuneisuuteen perustuvien erotteluiden purkamista. Lapsi ei perusta kehitystään vanhempien
289 sukupuolelle, vaan saamallaan rakkaudella.

290
291 Vähemmistöpolitiikassa vihreät lähtevät siitä, että enemmistöä ei ole. Eri lähtökohdista ja taustoista
292 tulevien ihmisten on voitava kokea itsensä samanarvoisiksi muiden kanssa. Tarvitsemme
293 matalampia kynnyksiä, avarampia käsityksiä ja parempaa maahanmuuttajien

294 kotouttamispolitiikkaa.
295

296 **Talous tasapainoon vihreillä veroilla**

297

298 **Vihreä verouudistus**

299

300 Väestön ikääntyminen ja talouskriisin aiheuttama velkaantuminen kuormittavat valtiontaloutta
301 tulevina vuosikymmeninä. Taloudessa pitää pyrkiä tasapainoon ekologisista tavoitteista tinkimättä.

302

303 Vihreän verouudistuksen tavoitteena on tehdä ekologisesta elämästä myös taloudellisesti
304 houkuttelevaa, ja samalla huolehtia yhteiskunnallisen oikeudenmukaisuuden toteutumisesta –
305 valtiontalouden tasapainoa unohtamatta. Verotus pitää kohdentaa uudella tavalla, siirtämällä
306 verotuksen painopistettä työstä kulutukseen ja ekologisiin haittoihin. Käytössä oleva
307 progressiivinen verotus on tärkein tapa tasoittaa tuloeroja ja lisätä yhteiskunnallista
308 oikeudenmukaisuutta. Työn verotuksen keventyessä kunnallisverotuksen muuttamista
309 progressiiviseksi on syytä harkita. Pienimmät tulot pitää vapauttaa veroista. Se voidaan rahoittaa
310 kiristämällä pääomaverotusta.

311

312 Verotuksen suuntaaminen luonnonvarojen kulutukseen ja luonnon kuormittamiseen on ekologisen
313 rakennemuutoksen keskeinen väline. Täsmällisempiä keinoja ovat

- 314 - Autoverotuksen korottaminen ja sen kohdentaminen auton käyttöön ja autokohtaisiin
315 päästöihin
- 316 - Ruuhkamaksut isoimmissa asutuskeskuksissa
- 317 - Kiinteistövero on porrastettava sijainnin ja asumisen ekotehokkuuden mukaan
- 318 - Ajan, paikan ja auton päästötason mukaan porrastetut tienkäyttömaksut, jotka perustuvat
319 paikannukseen
- 320 - Sähköveron määräytyminen kulutuksen mukaan

321

322 **Peruspalveluiden rahoitus**

323

324 Suurten ikäluokkien eläköitymisen, ekologisten haasteiden ja finanssikriisin johdosta julkinen
325 talous on kovilla. Vajeen kattamiseen on useita keinoja:

- 326 - Tuloverotuksen progressiivisuuden ulottaminen myös pääomaveroihin
- 327 - Listaamattomien yritysten osinkojen verovapauden poistaminen
- 328 - Kiinteistöveron asteittainen korottaminen on sosiaalisesti oikeudenmukainen tapa laajentaa
329 veropohjaa, sillä vero määräytyy omaisuuden määrän mukaan toisin kuin kunnallisvero,
330 joka on kaikille sama. Nykyisellään kiinteistöveron taso on kunnasta riippuen vähintään
331 0,22 % ja enintään 0,50 % kiinteistön arvosta. Haarukka pitää nostaa välille 0,7-1,0%,
332 jolloin vero on edelleen alempi kuin esimerkiksi Tanskassa, mutta yleistä kansainvälistä
333 tasoa.
- 334 - Arvolisäveron uudistaminen siten, että sen kokonaistuotto nousee.
- 335 - Operaattoreilta kerättävä tietoliikennevero, jonka tuotoista pitää maksaa myös korvauksia
336 netissä leviävien teosten tekijöille

337

338 Veropohjaa voidaan laajentaa myös veronkiertoa torjumalla:

- 339 - Eurooppalaiset verokilpailun vähentäminen
- 340 - Veroparatiiseista käsin toimivien yritysten rangaistusverotus kotimaassa ja niiden

- 341 sulkemiseen pyrkiminen EU:ssa
342 - Verovähennysten vähentäminen
343 - Käännetty alv, joka siirtää vastuun arvonlisäveron suorittamisesta aliurakoitsijoilta ketjun
344 yläpäähän

345
346 Yritysten on voitava halutessaan korvamerkitä seurakunnille maksettava osa yhteisöverosta
347 valitsemalleen uskonnolliselle yhteisölle tai kehitysyhteistyöhön.

348

349

350 **Ulkopolitiikka**

351

352 Vihreät eivät ole viemässä Suomea Natoon. Sotilaallisten kysymysten sijasta ulkopoliitikassa tulee
353 painottaa ilmasto-, energia-, vesi- ja talouskriisien torjuntaa yhdessä kaikkien osallisten kesken.

354

355 Kriisinhallinnassa tärkein yhteistyöjärjestö on YK. Operaatioihin osallistuttaessa on huolellisesti
356 pohdittava, missä apua tarvitaan eniten, ja missä Suomen panoksella voidaan saada jotain todella
357 aikaiseksi. Tärkeintä on kohdealueen tarve saada apua. Sitä tarvitaan erityisesti Afrikan sarven
358 alueella, Afganistanissa taas koko käynnissä oleva operaatio pitäisi lopettaa ja keskittää voimavarat
359 neuvotteluiden käynnistämiseen kriisin kaikkien osapuolien kesken.

360

361 Suomen on toimittava aktiivisena kumppanina kehitysyhteistyöhankkeissa, joiden tavoitteena on
362 aina oltava paikallisten ihmisten etu ja globaali oikeudenmukaisuus, oman vientiteollisuuden
363 piilotukemisen sijasta. Toinen kehitysyhteistyön painopiste on hiilidioksidipäästöjen vähentäminen,
364 johon kehittyvät maat tarvitsevat tukea. Globaalin oikeudenmukaisuuden toteutuminen edellyttää
365 myös aktiivisia toimia reilun kaupan hyväksi. Kolmannen maailman tuotanto on suljettu tullimuurin
366 taakse, samalla kun vauraat länsimaat saavat upottaa omaa ylijäämäänsä kehitysmaihin tullitta.
367 Asetelman pitäisi olla päinvastainen.

368

369 Perinteistä kehitysyhteistyötäkin tarvitaan. Määrärahat pitää nostaa vähintäänkin tavoitetasolle, 0,7
370 %:iin bkt:sta, jo seuraavalla hallituskaudella.

371

372 Kansainvälisen kaupan ja rahoituksen sääntöjä on selkeytettävä vähinäänkin niin, että ne ovat samat
373 kaikille. Rahoitusmarkkinoiden toiminnan on oltava avointa ja läpinäkyvää, niiden kansainvälistä
374 valvontaa on tehostettava. Talousliittojen ulkopuolisten maiden vakautta voidaan tukea
375 valuuttakauppaa sääntelevällä kansainvälisellä verolla.

376

377 Maanpuolustus perustuu Suomessa asevelvollisuudelle. Asevelvollisuus on syytä muuttaa miehiä ja
378 naisia yhtäläisesti koskevaksi kansalaispalveluksi. Palvelusta suorittavien määrä pitää suhteuttaa
379 ajankohtaisiin turvallisuusuhkiin ja siviiliyhteiskunnan tarpeisiin. Ei ole mielekäästä varautua laajaan
380 rintamasotaan, jos vihollisia ei ole näköpiirissä. Palvelusvelvollisten työpanosta voidaan aivan yhtä
381 hyvin hyödyntää vanhustenhoidossa, ja muissa yhteiskunnallisissa tehtävissä.

382